

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenumr. 475	Kommune Rudkøbing		
Kategori Bebyggelsesmønstre, landskabstyper og lokale udviklingstræk (2)			
Lokalitet Rudkøbing			
Emne Gader og pladser		Sted Ørstedsgade	
Registreringsdato forår 2002	Registrator JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 51

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing
Emne Gader og pladser	Sted Ørstedsgade

Ørstedsgades brede, åbne rum og de store grundstykker sigtede på den bedre del af byens nye borgerskab, da den blev udstukket i 1843. Husene blev da også store og solide grundmursbygninger, der vidnede om velstand. Det oprindelige indtryk findes stadig, men trues af den generelle forarmelse som bykernernes funktionsomdannelse fra levested til centrum for handel og service for en udflyttet og omboende befolkning har medført overalt i landet middelalderbyer.

Ørstedsgade rummer en velbevaret bebyggelse og rumforhold, der er repræsentativ for et bestemt afsnit i byens udvikling og udgør et kulturmiljø af betydning for Langelandsområdet.

Ørstedsgade, 1:4000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

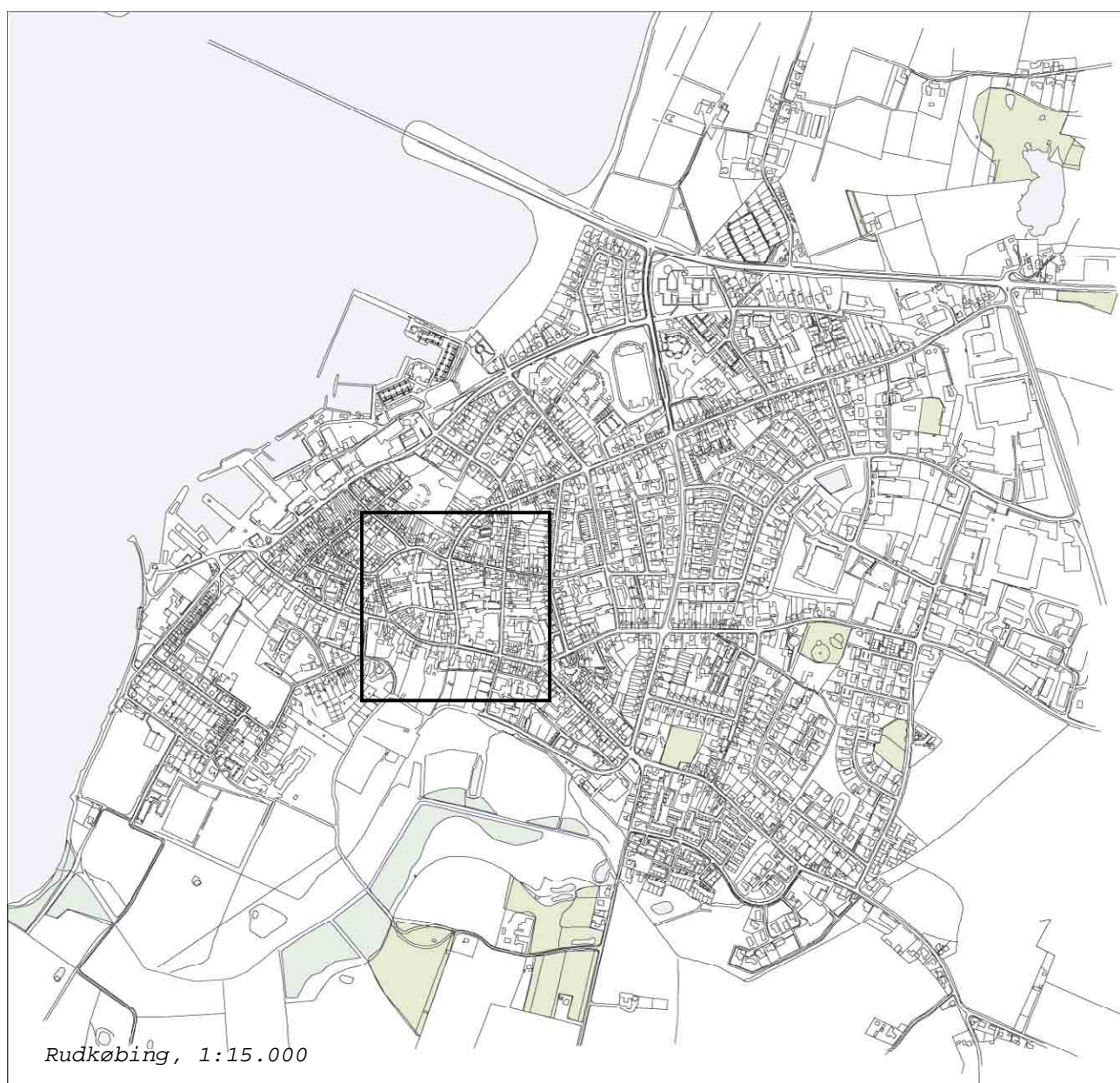
Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Gader og pladser		Sted Ørstedsgade

Ørstedsgade er anlagt på en jævn del af Rudkøbings bygrund mellem byens to indløbende hovedgader, Nørregade og Østergade. Arealet bag den vestlige gadeside var oprindeligt optaget af den store Piledam, som groede til gennem 1700-årene. Arealet er blevet udlagdes til parkeringsplads omkring 1980.

Rudkøbing, 1:15.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

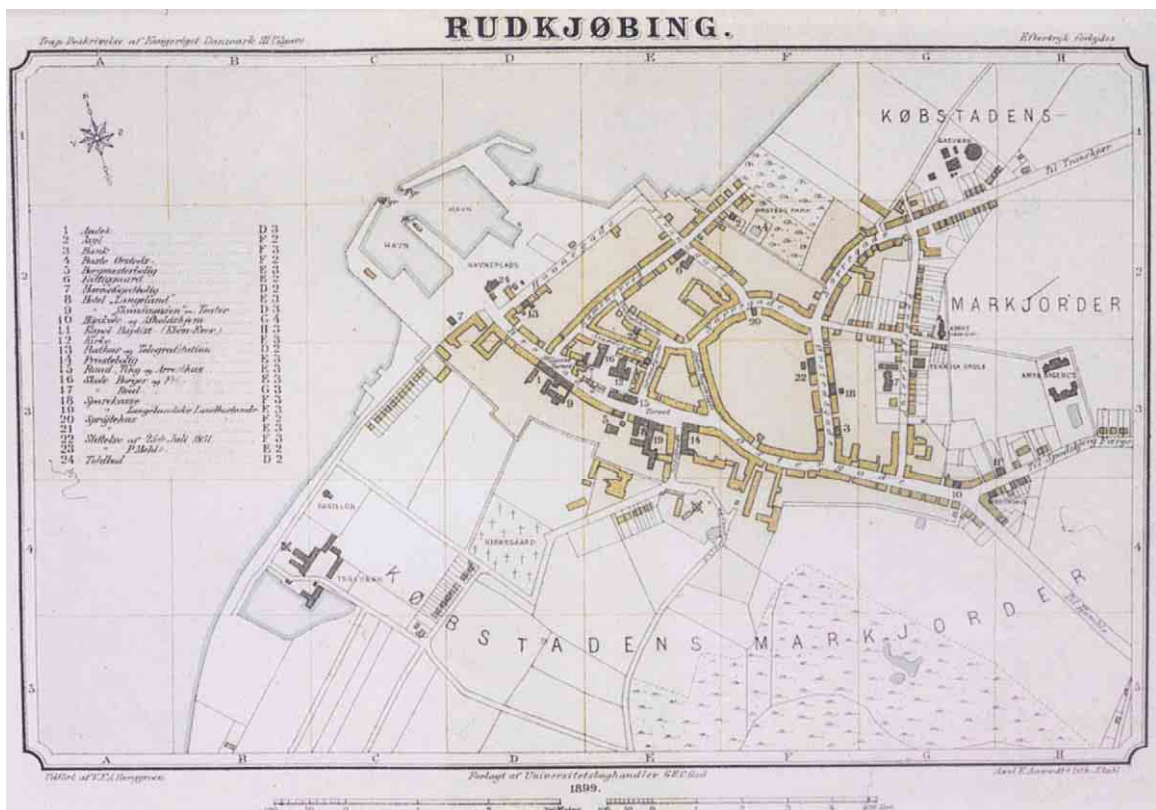
Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing
Emne Gader og pladser	Sted Ørstedsgade

Ørstedsgade blev udstykket i 1843, men den har haft en forgænger som uden om byen ledte trafik fra Nordlangeland så direkte som muligt mod Østergades port. Det er uklart hvordan denne gren af landevejen fra Nordlangeland oprindeligt forløb, men den må i hovedsagen have fulgt det senere Ørstedsgade. Indløbet i Østergade kendes heller ikke - hvor indløbet findes i dag opførtes et hus i 1796, og indløbet synes at have ligget længere mod øst.

Huset blev nedrevet i forbindelse med udstikkelsen af Ørstedsgade, der foregik efter samtidens krav til lige facadelinier og en solid bredde, så der var god plads til gående og kørende. De første år hed gaden slet og ret Nygade, men det ændredes i 1857 til Ørstedsgade efter de berømte bysbørn.

Rudkøbing i 1899. Det store ubebyggede, halvrunde areal midt i byen var oprindeligt et vådområde, hvor bl.a. Piledammen lå. Stedets topografi har tydeligvis medvirket til at skævvride de omliggende gader. I dag er der anlagt en stor parkeringsplads på stedet. Efter Trap Danmark, 3. udgave.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Ørstedsgade 16 er på klassicistisk vis udstyret med en stiliseret græsk tempelgavl på facaden. Den livlige kulør er et nutidigt påfund.

Ørstedsgade 13 - 21 udgør en mere borgerlig udgave af det klassicistiske byhus.

Ørstedsgades brede, åbne rum og store grundstykker appellerede til byens borgerskab. Husene er store og velbyggede. Stilen er klassicistisk.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenumr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Gader og pladser		Sted Ørstedsgade

Ørstedsgade blev ret hurtigt bebygget med store, højklassicistiske grundmurshuse i én til halvanden etage til byens nye, bedrestillede borgerskab af embedsmænd, funktionærer og velstillede håndværkere, og gaden tiltrak byens bank og sparekasse. Nygade var den nye bys velhavergade. Adskillige af bygningerne blev senere forhøjet til to etager, hvorved det oprindelige højklassicistiske stilpræg ændredes til nyklassicisme og gaderummet blev mere lukket.

Ørstedsgade fremstår fremdeles som et smukt og velafstemt byrum med mange gode eksempler på den borgerlige klassicisme.

Ørstedsgades vestlige side rummer en stribe fint artikulerede byhuse i 1 1/2 etager med høj sokkel. Nummer 21 er en god repræsentant for disse huse.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

På Ørstedsgades østside er mange af husene opført i 2 1/2 etager. Også her dominerer klassicismens fagfaste facader. Fotoet viser Ørstedsgade 22.